

Te Whakatū Hui Ahurei mō te Reo

Kei te rangahaua e Te Taura Whiri i te Reo Māori te whakaaro kore rānei whakatū, i tētahi Hui Ahurei, ko te reo tōna pūtake. Koia tērā ko Te Waihoroi Shortland, tētahi o ngā Kaiwhiri o Te Taura Whiri i te Reo Māori, kei te rapu ake i ngā āhuatanga e taea ai te whakatū hui. Ko tāna mahi i tēnei wā, he huri haere i te motu ki te apoapo ake i ngā whakaaro o te iwi mō te kaupapa nei, me te rapu i te hunga kaikā ki te tautoko mai i te hui e whakaarohia nei.

Ki tā Te Waihoroi, me rangi tahi te āhua o te whakatū hui, ā, kia pau katoa te rā kotahi, kia kī te rua tekau mā whā haora i ngā mahi whakatairanga i te reo.

E anga atu ana te titiro a Te Waihoroi ki ngā mahi i ngā Whakataetae Kapa Haka o Aotearoa. Ahakoa te papai o ērā mahi, me te puaki mai o te reo, arā atu anō ngā whakamahi i te reo e hiahia nei a ia kia whakanuia – ko te puaki whiti tērā, ko ngā kōrero mai i ētahi pukapuka kua tāngia ki te reo Māori tērā, ko ngā tautohetohe ā-rōpū ērā, ko ngā whakaatu whakaari ērā, ko ngā whakataetae ngahau ērā, tae noa ki ngā tāngata whakaputa kōrero hātakēhi.

Ko te tūmanako ka pāhohia te katoa o te hui ahurei nei ki runga Reo Irirangi, ā, ka whakaatahia mai hoki ki runga Pouaka Whakaata.

Ko tētahi o ngā whāinga e wawatahia ana ka ahu mai i te hui, kia whanake ake te reo, ā, kia noho hei reo mā nonohi, mā mātātahi, mā tai-pakeke, mā kaumātua, kia kōrerotia i ngā wā katoa, i ngā wāhi katoa.

Ko Te Waihoroi Shortland i Te Hui Taumata Reo Māori, 1995

Ko te wawata, kia tū te hui nei ia rua tau, ia whā tau rānei. Ko tētahi ake whakaaro, ki te whakahaere i ētahi momo hui pēnei ki ngā rohe, kia kitea ko wai te hunga koi, te hunga rika, te waha mākohakoha mai i ngā rohe, hei tū, hei kōrero, hei whakataetae ki te hui-ā-motu.

Koiane i tēnei tētahi o ngā take tino nui e whakahaeretia ana i raro i te maru o He Taonga Te Reo. Hei te paunga o te marama o Hōngongoi ka whākina ngā āhuatanga katoa o He Taonga Te Reo ki te iwi whānui.

Pūrongo e pā ana ki Te Hui Tuarua o Te Asian-Pacific Forum

Nā Rangi McGarvey

Te Hui Tuarua a ngā Kaiwhakamāori o Āhia me te Moana-nui-a-Kiwa, i tū ki Seoul, te tāone matua o Korea ki te Tonga, i ngā rā mai i te 3 ki te 7 o Here-turi-kōkā, 1998. Nā te Rōpū Whakamāori o Korea (Korean Society of Translators Inc.) te reo karanga.

I tīmata te hui i te 9.30 i te ata o te Rāhina te 3 o Here-turi-kōkā, ki te papa 31 o te Hōtēra President, ki te puku tonu o te tāone matua o Seoul. I pōhiritia mātau e ngā māngai o te iwi kāinga, ko tētahi ko te Minita mō ngā Tikanga ake o Korea (Minister of Cultural Affairs). Ko tētahi ake o ngā kaituku mihi ki a mātou, ko Linda Sivesind, te Perihitini Tuarua o Te Kotahitanga o Ngā Kaiwhakamāori o te Ao (FIT).

Ko te pūtake o te hui, ko te whai i ngā huarahi e māmā ai te tūhono i ngā Kaiwhakamāori o Āhia me te Moana-nui-a-Kiwa, kia māmā ake te āwhina a tētahi i tētahi, ka tahi; ko te hiki ake i te tūranga o te Kaiwhakamāori, kia mana ai ngā mahi whakamāori, i tēnā whenua, i tēnā whenua o te ao, ka rua.

Āwhiwhiwhi ki te 100 te tokomaha o ngā Kaiwhakamāori i tae atu ki te hui i runga i te reo karanga o te rōpū kāinga, arā, te Rōpū Kaiwhakamāori o Korea. Ko te nuinga o ōku hoa, nō ngā iwi tonu o Āhia – mai i Korea, i Haina, i Mareia, i Whitiāmu, i Taiwan, i Hapani, i Īrāna me Initonihia. Tokowhā i ahu mai i Ahitereiria, ā, ko ahau anake te tangata mai i Aotearoa.

Te minenga i Te Hui Tuarua ā ngā Kaiwhakamāori o Āhia me Te Moana-nui-a-Kiwa.